

เสียงหัวใจผิดปกติในทารกอายุสัปดาห์แรก : โรงพยาบาลศิริราช

ทิพวรรณ เจียรกมลชื่น

โรคหัวใจพิการแต่กำเนิดเป็นสาเหตุของโรคหัวใจที่พบบ่อยที่สุดในเด็ก เนื่องจากยังไม่เคยมีรายงานเกี่ยวกับเสียงหัวใจที่ฟังได้ผิดปกติในทารกแรกเกิดในโรงพยาบาลศิริราช จึงได้ทำการศึกษาในโรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2543 ในทารกคลอดครบกำหนดทุกรายที่มีอายุภายในสัปดาห์แรกซึ่งมีเสียงหัวใจผิดปกติ และถูกส่งปรึกษาหน่วยโรคหัวใจเด็กภาควิชากุมารเวชศาสตร์ ทารกทุกรายได้รับการตรวจหัวใจด้วยคลื่นเสียงสะท้อนความถี่สูง เพื่อยืนยันการวินิจฉัย จากการศึกษาพบว่า มีจำนวนทารกแรกเกิดที่คลอดมีชีพในช่วงเวลาดังกล่าว 11,245 ราย ฟังเสียงหัวใจผิดปกติ 83 ราย คิดเป็น 7.38 : 1000 ราย ของทารกคลอดมีชีพ พบว่ามีจำนวนทารก 34 ราย ที่วินิจฉัยว่าเป็น innocent murmur โดยไม่พบความผิดปกติของโครงสร้างหัวใจ 2 ราย ลิ้นหัวใจไตรคัสปิดรั่วเล็กน้อย 2 ราย เป็น physiologic branch pulmonary stenosis 4 ราย และมี patent ductus arteriosus ขนาดเล็กกว่า 2 มิลลิเมตร 26 ราย พบทารกที่เป็นโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด 49 ราย คิดเป็นอุบัติการณ์โรคหัวใจพิการแต่กำเนิดที่ตรวจพบในทารกอายุสัปดาห์แรกในโรงพยาบาลศิริราช 4.36:1000 ราย ของทารกคลอดมีชีพ โดยพบว่าทารกที่ไม่มีอาการแสดงและฟังได้เสียงหัวใจผิดปกติมี 22 ราย (ร้อยละ 44.8) ซึ่งในจำนวนนี้มี 1 ราย (ร้อยละ 4.5) ที่มีโครงสร้างของหัวใจผิดปกติค่อนข้างมากคือ Tetralogy of Fallot พบทารกที่มีอาการหายใจเร็ว 15 ราย (ร้อยละ 30.6) และอาการเขียว 8 ราย (ร้อยละ 16.4) อาการหัวใจวาย 4 ราย (ร้อยละ 8.2) โรคหัวใจพิการแต่กำเนิดที่พบบ่อยที่สุด 3 ชนิดเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ ventricular septal defect 9 ราย (ร้อยละ 18.4) , patent ductus arteriosus ที่มีขนาดใหญ่กว่า 2 มิลลิเมตร 8 ราย (ร้อยละ 16.3) และ atrial septal defect 8 ราย (ร้อยละ 16.3) ทารกที่เป็นโรคหัวใจพิการแต่กำเนิดในการศึกษานี้ ได้รับการรักษาด้วยยาควบคุมภาวะหัวใจวาย 22 ราย (ร้อยละ 44.9) และ prostaglandin E₁ 5 ราย (ร้อยละ 10.2) รักษาทางสายสวนหัวใจ 1 ราย (ร้อยละ 2) รักษาด้วยการผ่าตัด 8 ราย (ร้อยละ 16.4) เป็น palliative surgery 4 ราย (ร้อยละ 8.2) ทารกที่ได้รับการผ่าตัดในช่วงอายุสัปดาห์แรก และทำ corrective surgery 4 ราย (ร้อยละ 8.2) จากการติดตามทารกที่เป็นโรคหัวใจพิการแต่กำเนิดภายในระยะเวลา 1 ปี พบว่ามี 2 ราย ที่เสียชีวิตจากสาเหตุอื่นคือภาวะติดเชื้อ ดังนั้นการให้การวินิจฉัยโรคหัวใจพิการแต่กำเนิดอย่างทันทั่วทั้งที่ และการให้การรักษาที่เหมาะสมและรวดเร็วจะช่วยลดภาวะแทรกซ้อนและอัตราการตายในทารกเหล่านี้

Heart murmur in the first week of life : Siriraj hospital

Tipawan Jiarakamolchuen

Congenital heart disease (CHD) is the most common form of heart diseases in pediatric age group. Although Siriraj Hospital is one of medical schools, we have not had statistical data about congenital heart disease in neonates. Between January 1 and December 31, 2000, all full-term babies at Siriraj Hospital who were detected to have cardiac murmur within the first week of life, consulted to pediatric cardiologists and performed echocardiography for diagnosis were included in the present study. Total livebirths during that period were 11,245 cases. Heart murmur were ausculted in 83 cases. The prevalence of cardiac murmur within the first week of life was 7.38: 1000 livebirths. Thirty-four cases were diagnosed to have innocent murmur; including no detectable cardiac anomalies (2 cases), mild tricuspid regurgitation (2 cases), physiologic branch pulmonary stenosis (4 cases), and small size PDA (< 2 mm., 26 cases). Forty-nine cases had CHD. The prevalence of CHD was 4.36 : 1000 livebirths. At the time of initial diagnosis, 22 cases (44.8%) were asymptomatic. Among those patients, 1 case had serious cardiac anomaly (tetralogy of Fallot.) Fifteen cases (30.6%) presented with tachypnea, 8 cases (16.4%) with cyanosis and 4 cases (8.2%) with congestive heart failure. The 3 most common cardiac diseases were ventricular septal defect (9 cases, 18.4%), patent ductus arteriosus greater than 2 mm. (8 cases, 16.3%), and atrial septal defect (8 cases, 16.3%). Those with CHD, were treated with anticongestive medication (22 cases, 44.9%), prostaglandin E₁ (5 cases, 10.2%), laser pulmonary vulvotomy (1 case, 2%), palliative surgery within the first week of life (4 cases, 8.2%) and corrective surgery (4 cases, 8.2%). During follow-up for the period of 1 year, 2 cases were dead from sepsis. Therefore, early diagnosis and proper management are important to reduce the morbidity and mortality in the newborn with CHD.